No. 74.

# KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 16. WRZESNIA 1803. ROKU WE SRODĘ

*z Petersburga V. S. 4 Września.*

Leibgwardyi Preobrazeńskiey Generał Maior Sukin 1 naznaczony Szefem Sosiskiego regimeatu muszkietyerów. Półkownik Rachmanow otrzymał rangę Generał Maiora i szefowstwo Nizowskiego regimentu muszkietyerów z starszeństwem. Leibgwardyi Izmayłowskiey Półkownik Batucki został Generał Maiorem. Podpółkownik Markow będzie Kommendantem Mohilewskiego garnizonu. Podpółkownik Wuicz kommendantem 11 strzelców półku. Selengińskiego garnizonu Szef Generał Maior Dementj uwalnia się od służby z mundurem. Leibgwardyi Preobrażeńskiey batalion Arseniewa nazywać się będzie batalionem Graffa Tołstoy. J. J. M. za świadectwem Cesarzewicza Konstantyna i Generała kawaleryi Tormasowa oswiadczył ukontentowanie: G. M. Berg kommendantowi regimentu Małorossyiskiego grenadyerów; G. M. Meders Szefowi Briańskiego muszkietyerów; G. M. Koliubakin Szefowi Smoleńskiego muszkietyerów. G. L. Doktorow Szefowi Moskiewskiego muszkietyerów; G. L. Rodhof Szefowi Narwskiego muszkietyerów; G. M. Milerowi 1 Szefowi Koliwańskiego muszkietyerów za szykowność, porządek i dobre ćwiczenie. Stanu Konsyliarz Magicki uwalnia się od obowiązków w heroldyi z rangą Aktualnego stanu Konsyliarza i pensyą zupełney gaży. Flotny Kapitan 1 rangi Czyczagow będzie Konsyliarzem w banku Assygnacyinym.

Moskiewski kupiec Celibiew w mieście Małoiarosławcu dał rzadki przykład gorliwości o chwałę Bozką. Wystawił naprzód piękną cerkiew murowaną, ozdobił wewnątrz i zewnętrznie, opatrzył sług ołtarza daiąc na ich utrzymanie kapitał wieczny 10 t. 800 rubli; wybudował także domy murowane w których mieszkać maią. Powtóre upadły w temże mieście Nikołaiewski klasztor podzwignoł łożąc na to 12 t. rubli, na utrzymanie zaś klasztoru i zakonników dał wieczny kapitał 20 t. rubli. Potrzecie wystawił przy cerkwi szpital dla 15 ludzi starych i zchorzałych, opatrzywszy funduszem dostatnim na ich utrzymanie. Poczwarte wniosł do skarbu 3 t. rubli na pożytek tegoż miasta i wsparcie uboższych obywatelów, w opłaceniu podatków procentami. Naostatek własnym nakładem zbudował dóm murowany dla Magistratu i 18 kupieckich sklepów, od których dochod iść będzie na potrzebę publiczną.

*z Londynu z Września.*

Rząd rozkazał ażeby wszyscy cudzoziemcy ustępowali z w Brytańnii, tych wyiowszy którzy mieć będą szczegulne pozwolenie dłuższego mieszkania; wyieżdżaiącym za granice będą dane pasporta i okręta; ieśliyb z nich który powrócił do nas bez wiedzy rządowey, na wieczną deportacyą zkazanym zostanie. Chcemy koniecznie tym sposobem pozbyć się wielu podeyrzanych osob ażeby narod bez przeszkody i wnętrznych rozruchów boiaźni mógł czynic przygotowania do obrony własnych, naiechania nieprzyiacielskich brzegów. Pomnażaią się we wszystkich miastach subskrypcye; znaczne summy na procent iuż oddano, który ma służyć za nadgrodę obrońcom oyczyzny. Niedawno przy zdobyciu Francuzkiego okrętu mieliśmy ranionych maytków kilku; wszystkim po kilkadziesiąt FS. wyliczono Zmnieyszenie liczby ochotników prawie iest niepodobne. Gdy połowę zebranych pod chorągwie ludzi odsyłać chciano do domu, druga połowa w służbie zatrzymana oświadczyła, że broń złoży, ieżeli nie powrócą towarzysze. Tak więc trzeba było wszystkich zatrzymać.

Spodziewamy się wkrótce ogłoszenia woyny Hiszpanom; korsarze nasi mieć będą nakoniec wolność imania okrętów Amerykańskiemi skarbami ładownych, któremi do ąd napełniały się spokoynie porty Króla Katolickiego. Przyczyną do zerwania przymierza ma być wolność nie ograniczona, którą dano Francuzom zprowadzania do Hiszpanii statków Angielskich; iest pogłoska iż Republikanci tamże uzbraiać zaczeli okręta rozboynicze. z Irlandyi niema dotąd rapportów urzędowych; mowią znowu że Margrabia Cornwallis tam otrzyma kommendę naywyższą. Nie wierzemy pogłosce, że w Dublinie był pozar straszliwy przez buntowników podniecony, którym pałac parlamentowy zpłonoł; aniteż drugiey że w temże mieście zamordowali rokoszanie wszystkich Anglików, od Wice Króla Hardwik zaczynaiąc. Zapewne iest to wymysł ludzi na upadku i podniesieniu papierów zyskiwać przywykłych. To pewnieysza, iż o utwierdzeniu stolicy naszey myślić nie przestano, iakoteż o utwierdzeniu Chatham, Portsmouth, Plymouth, w których portach skład iest zbroiowni morskich i stanowisko główne flott naszych.

W pismach przysłanych S. Domingo znayduiemy, że Generał en chef Rochambeau doniosł rządowi swoiemu o niepodobieństwie podbicia i utrzymania rozległey osady, ieżeli 50 t. żołnierza Europeyskiego mieć nie będzie. Tenże przy końcu Maia odebrał od Konsula upewnienie iż 20 t. woysk posiłkowych Francya do S. Domingo posyła. Mógł być ten proiekt; lecz woyna w Maiu ogłoszona wykonaniu przeszkodziła. W naszey stolicy teatr Astley i 40 otaczaiących domów dziś poszło w perzynę. — Admirała Cornwalis flottę pod Brestem powiększono; bo chociaż okręta przez nieprzyiacioł tu uzbroione nie mogą należeć do wielkiey wyprawy dla odległości od innych portów i trudnego złączenia się z flottyllą; może iednak nieprzyiaciel wyniść na morze, siły nasze rozrywać i naieżdzać Jrlandyą. — Xiąże de Galles chociaż w Parlamencie nie otrzymał kommendy nad armią, przykłada się atoli do bronienia przodków dziedzictwa; ogląda porty, zbroiownie, batterye; ćwiczy woyske,

zapala milicyą i ochotników. — Francuzcy Admirałowie w portach swoich zamknięci pilnie maytków ilud morski ćwiczą w morskich obrótach. Nasze statki lekkie, co długo krążyły blizko brzegów pod Boulogne, do Deal powracaią.

Buntownicy Chińscy ciągną teraz ku wschodnim prowincyom; stan państwa tego niebezpieczny i smutny iak więc bywa podczas woien domowych. Cesarz wezwał do Pekinu wszystkich Panów i obywatelów znacznieyszych. Mandarynom naypierwszym broń wziąć kazano, i pełnić powinność żołnierską. W zastępach rokoszanów znaydować się maią Missyonarze Europeyscy, którzy, iak słychać przyczynili się do rozkrzewienia buntu; Portugalscy naybardziey sprzyiaią iawnie nieprzyiaciołom dworu; przeto wielu ich Cesarz odesłać kazał do prowincyi odległeyszych. — W przygórku dobrey nadziei znayduie się eskadra ze Francyi przysłana. Bunt uśmierzył Gubernator, 11 Kwietnia. Nieposłuszni rządowi i nie karni żołnierze za pomocą wielu niewolników, opanowali twierdzę; reszta garnizonu z wiernemi obywatelami zewsząd ich opasała. Przyszło do ugody, ofiarowano amnestyą pod obowiązkiem wydania 18. dowodców. Stało się; ci przed sądem staneli, załodze żołd zaległy wypłacno, bo to było przyczyną nieszczęścia.

*z Paryża 5. Września.*

Rząd nasz obwinia Portugaczyków że neutralności według przyrzeczenia nie zachowali Do portu Faro korsarz Angielski wprowadził okręt Francuzom zabrany, maytków na ląd wysadził do Hiszpanii odesłał; przeciw edyktowi Xiążęcia Brezilii Regenta, którym zabrania się zbroynym okrętom woiuiących Mocarstw zawiiać do Portugalskich portów. Podobnym sposobem Angielska fregata do Lisbony weszła maiąc znanną liczbę ieńców Francuzkich. Tamże gdy statek Francuzki wywiesił flagę RPtey, Portugalczykowie mocą przynaglić chcieli kommendanta do zwinięcia oney. Gwałt rządowi doniesiony, uszedł bezkarnie. W lipcu inny korsarz przyprowadził do Lisbony 70 Francuzow; stał w porcie dni 9. pozwolił nakoniec ieńcom wylądować. Gubernator Belem kazał wszystkich do więzienia zaprowadzić; 48 godzin byli zamkniętemi Poseł RP. uwiadomiony o ich nieszczęściu i niedostatku, prosił o uwolnienie; domagano się kwitu; zdziwiony Poseł, iż Gubernator Portugalski chiał zostać pełnomocnikiem korsarza, nie przyioł propozycyi; a matkowie nasi ieńcami u Portugalczyków zostali. Wkrótce potém tenże korsarz z dobył statek Cesarski o strzelenie z pistoletu od batteryi nadbrzeżnych. Kto niema woli nieodmienney i stałey, a w wyborze Agentów nie strzeże się obcego wpływania, nie potrafi zapawne praw swoich utrzymać. Można rozumieć iż Portugalczykowie neutralnemi być nie chcą; gdyby nawet chcieli; w takim są dziś stanie że ich oświadczeniom zaufać trudno.

Skutkiem nieukontentowania rządu naszego ku Portugalczykom iest wysłanie do Baionne Generała Augereau. Zgromadza się w tych stronach armia od 40 t. Na iey czele ten wódz ma iść ku Portugalskim granicom, iakąkolwiek odpowiedz z Madrytu odbierzemy względem dostarczenia posiłków traktatem obiecanych w ludziach i okrętach. Ma rozkaz prosić Króla Katolickiego o 30 millionów 10 t. żołnierza 20 okrętów liniowych. Z Bordeaux wiadomość przyszła, iż Anglicy Martinikę attakuiąc nie skutecznie, z klęską odparcli zostali, flotta nieprzyiacielska porty Zamknęła. — Korsarz Bellona zabrał wschodnio Indyiski okręt, na którym towarów znaleziono za 5 milionów franków. O mnieyszych zdobyczach wzmianki czynić nie będziemy przykońcu roku zapewne z obustron podana zostanie do wiadomości lista okrętów zabranych, i szacunek. — Konsul zdaie się teraz iedynie zatrudniony rozmową z Officyerami morskiemi, i ćwiczeniem woyska, raz ogląda gwardye, drugi milicyą w Paryżu nową, naostatek cały garnizon którego zawczora pod bronią stało 25 t. Gwardya wychodzi wkrótce do Belgium, artyllerya do portów. Wszystkim półbrygadom które były na ostatniey rewii, po 1200. franków kazał wyliczyć.

W Boulogne schwytano 5 szpiegow którzy taiemne wiadomości do nieprzyiaciela przesyłali. W Bordeaux gdy ciało zmarłego Irlandczyka Napper Tandy niesiono do grobu cały garnizon paradował; wielu Generałów z wyższym sztabem szło za trumną. — General en chef Victor imieniem armii u Batawów stoiącey, która do 50 t. ma być pomnożona, pisał do Konsula. Wszyscy, powiada czekamy ostatniego hasła do bitwy z tym nieprzyiacielem, który ambicyą uniesiony złamał przymierze. Nienawiść dla mieszaiących spokoyność powszechną; zemsta dla gwałcących traktaty święte. W tém przekonaniu armia którey hetmanię, zada ciosy pewne i straszliwe. Walczyć i za oyczyznę umierać iest powołaniem stanu rycerskiego; z ochoty własney Wodzowie i Officyerowie składamy w ofierze gażę miesięczną na wydatek. Minister Chaptal z Konsyliarzem Stanu i naywyższym dozorcą edukacyi narodowey Fourcroy rozdawali publicznie nadgrody uczniom w Prytaneum S. Cyr. Nastąpiła biesiada Z młodzieńców ieden pił zdrowie Konsula dobroczyncy i oyca sierot, synów przysposobionych oyczyzny, którym daiąc edukacyą, otwiera drogę do szczęścia i chwały. Dyrektor szkoły; Zacnego cudzoziemca, który pośród nas zasiada. Prytaneum oświadcza uszanowanie Wielkiemu Królowi, w osobie iego Ministra. Był to Margrabia Lucchesini; ten wręcz odpowiedział. Wielkiego męża który Francyą rządzi, a Monarchy mego był zawsze naylepszym przyiacielem.

*z Hamburga 10. Września*

Handel w Niemczech północnych nową poszedł drogą. Anglicy po zamknięciu rzek Elby i Weser przesyłali towary do Lubeki przez Suud ciasninę; z tego miasta szły do Meklenburga i dalszych kraiow, nie tykaiąc Hannoweru. Lękaiąc się ażeby nakoniec Francuzi załogę nie wprowadzili do portu Travemunde zamysiaią okręta prowadzić do Stettinu; z tąd Odrą, kanałami Pruskiemi, rzekami Havel, Sprée, trafią do Elby, i Prowincyi wewnętrznych. Przewoz łatwy wodą; tę tylko ma trudność, że w zimowey porze żegluga na morzu Baltyckiém zamknięta bywa lodami. Chcieli ieszcze Anglicy mieć skład towarów w Embden; byłby naywygodnieyszy; bo kupcy nie potrzebowaliby ciasninę Sund przebywća; lecz boiaźń woysk Francuzkich, które w okolicznych Cyrkułach goszczą, wszystko z mieszała.

*z Bruxeles 4. Wrzesnia.*

Rząd zakazał używać do metryk Kościelnych kalendarza, w którym zamiast Swiętych umieściła Jakobini Voltaira, Rousseau, Franklina, Brutusa.

Amerykanie obchodzili uroczyście doroczną pamiątkę założenia RPtey d. 4 lipca r. 1775. Znacznieysi dawali wielką biesiadę. W New York pili zdrowia. Washingtona założyciela, obrońcy, prawodawcy, uwielbienie pamięci i cnot iego. Jeffersona Prezydenta. Rycerzów poległych za oyczyznę. Milicyi; niech męztwem i karnością uwolni narod od potrzeby utrzymywania woysk regularnych. Obywatelów żołnierzy, niech będą mężni w boiu, łaskawi po zwycięztwie. Ustąpienie Louisiany. Zaprzestanie dysput politycznych, które pokoy mieszaią. Ludzi cnotliwych po całym świecie; Ameryka przyimie ich i uczci iak własne dzieci swoie. Mocarstwa woiuiące w Europie; niech Amerykanie dobywaią oręż dla własney obrony, nie zaś dla

obcych widoków. Towarzystwo Cincinnata; niech odwaga i patryotyzm tego męża wstąpi w duszę obrońców Ameryki iako naydroższe dziedzictwo. Do Cap w S. Domingo, d. 21 Czerwca przybyło z Europy 1800 żołnierzy, późniey inne posiłki nadciągneły. Od 4 miesięcy pokoy w tych stronach; lecz Port au Prince ścisle przez Murzynów opasany, iakoteż Cayes i inne Miasta, ustawiczna w nich trwoga; załogi zawsze stać muszą pod bronią; handel ustał; żywność iednak przez Amerykanów dowożona iest bardzo tania Mieszkańce biali radziby opuścić osadę, gdyby można było. G. Rochambeau w Cap mieszka, chociaż Kosul miasto Port au Prince naznaczył stolicą osady całey.

*z Mediolanu 24 Sierpnia.*

Skukiem rozmowy którą Generał en chef Murat miał w Florencyi z Królową wdową, będzie uroczyste wyniesienie na tron Etrósków syna iey Króla Karola Ludwika. Senat i wszystkie urzędy wykonaią w tym dniu przysięgę wierności. Wice Prezydent Melzi połowę następuiącego Września naznaczył za termin ostateczny, w którym Włoska młodzież rekwizycyą zaięta stawać powinna pod chorągwią. — W kraiu Liguryiskim nadzwyczayna iest ostróżność i przygotowania do obrony. Wodzowie Francuzcy uzbraiaią wszystkie nadbrzeża Powodem są do tego liczne eskadry Angielskie, które blizko brzegow krążąc lądowaniem zagrażaią.

*z Hagi 10. Września*

Do Anvers przysłał Konsul 20 Inżenierów i 4 t. robotnika dla naprawy portu, założenia werftów. Boulogne zamykaią ścisle Anglicy; czasem rzucaią bomby do miasta, odpowiada flottylla i batterye kończy się rzecz na małey z obustron szkodzie. Od Ostendy i Flandryiskich brzegów oddaliły się eskadry nieprzyiacielskie. Gwardya wkrótce spodziewana iest do Gand i Bruges. za nią Konsul; iedni rozumieią że sam kommendę armii przyimie, drudzy że Ministra Berthier Generałem en chef ogłosi, iak uczynił idąc do Włoch r. 1800. Rozkazano ażeby na d. 23 Września 60 t. nowozaciężnych pod chorągwiami stawało Przybył tu Adiutant gwardyi Konsulowskiey Reynaud i przez posła Semonville został wprowadzony na radę Ministra Morskiego.—W kraiu naszym Francuzi postrzegaią naypilniey, ażeby towarów Angielskich nie wprowadzano aniteż przedawano.—Admirał Story, kapitanowie okrętowi Brack i Capellen, którzy r. 1799 poddali flottę RPtey nieprzyiacielowi w Texel gdy wezwani przed Sąd nie przybyli z zagranicy, nieprzytomni będą sądzeni według prawa.—W woysku zastępuiącém Zelandyą choroby zaczynaią panować; wielu żołnierzy do szpitalów w Breda i Bergopzom odesłano.—Generał Dumouriez bawi w Londynie, nayznacznieyszym osobom oddaie wizyty i od nich odbiera. Pisma Angielskie wierzyć nie chcą, ażeby Ministrowie temu wodzowi kommendę iaką dać mieli.—Z Madrytu iest wiadomość, że przy naywiększey usilności dla zachowania pokoiu, podobno Hiszpania do teraznieyszey woyny wkrótce wciągniona zostanie.—Departament morski Amsterdamu naypierwszy zbudował i uzbroił przepisaną liczbę statków do wiadomey wyprawy; po innych część iuż iest wygotowana.

*Od granic Włoskich 29. Sierpnia.*

Bombardowanie Algeru przez Lorda Nelson pogłoską było, iakie między żeglarzami, i z dalekich idącemi kraiów są zwyczayne. Nowe z tego miasta wiadomości donoszą, iz korsarze do portu powrócili prowadząc znaczną liczbę statków Neapolitańskich i Liguryiskich; niektóre Dey w Tunis i Tripoli przedać kazał; lud zabrał w niewolę. w Florencyi d. 25 odprawił się obrządek wykonania przysięgi Monarsze nowemu. Król z matką Regentką z pałacu Pitti udał się do starego; tu zasdłszy na tronie słyszał przysięgę Senatorów urzędników, i deputatów całey Toskanii. Nastąpiły uczty, igrzyska trzydniowe. Królowa ubogim hoyną iałmużnę rozdać kazała, dla 200 dziatek dała obiad, i przystoyne odzienie; dezerterom i innym prawa przestępcom, wyiowszy ciężką zbrodnię, darowała winę. — W Egipcie nowe odmiany. Arnautowie z Cairu wypędzeni przez Turków, złączyli się z Beiami w Egipcie wyższym; i za pomocą Mammeluków opanować mieli Prowincye bliższe morskich brzegów.

Lekarze: Aubon w Constantinopolu, Lafond w Salonichi lekarstwa szukali na morową zarazę. Liczne doświadczenia pokazały, że ospy krowiey szczepienie iest nayskutecznieyszem. Z 6 tysięcy osób, które onę przyięły nie zaraziła się żadna z choremi obcuiąc i mieszkaiąc; dzieci wakcynowane pokarm brały od mamek chorych bez szkody. O materyą nie trudno; ponieważ znayduie się w okolicach Konstantynopola, których mieszkańce tym sposobem dawno nie znaią zarazy morowey, aniteż naturalney ospy. Wszyscy, naybardziey Ormianie, tak wielką ufność położyli w wakcynie, iż corocznie kilku tysiącom wszczepiaią dla uniknienia chorob straszliwych i śmiertelnych. Lekarze Constantynopolscy prosili Wiedeńskich, o rozgłoszenie w Europie tak pomyślney wiadomości.

*Od Szwaycarskich granic 2. Września*

Pierwszy Konsul pisał do Seymu naszego. Obywatele Szwaycarscy powiada, w liście pisanym do mnie przypominacie dzień w w życiu moiem nayszczęśliwszy, kiedy Aktem pośredniczym od was odwróciłem domową woynę. Dla tey przyczyny iedynie zkłoniłem się do chęci waszych, i przyiołem uspokoienie Szwaycarskich rozruchów Doświadczenie moim było przewodnikiem kiedym kładł zasadę nowey konstytucyi; toż samo doświadczenie dla was przewodnikiem będzie w odnowieniu związków starodawnych między Francyą a Szwaycarami Te związki gruntować się powinny na przywiązaniu i szacunku których dowody waszemu dawać narodowi słodko mi będzie. S. Cloud. 30 thermidor.

Proiekt przymierza z Francyą nie wyszedł z deliberacyi; i drugi o kapitulacyi woyskowey; rzecz zdaie się nie wątpliwa że Konsul na żołd przyimie 16 t. Szwaycarów. Małemi zwane Cantony Schwitz, Ury, Unterwalden radziły tym w których religia Katolicka i Protestantska panuie, ażeby kraiowe urzędy równie rozdawały wyznawcom obu obrządków. Proiekt odrzucono. Landamanowi Seym zalecił, ażeby według aktu pośredniczego dobra i fundusze Klasztorom wrócone były. Zyczeniem iest deputatów przewlec sekularyzacyą onych do lat kilku; która gdy nastąpi, fundusze nie mogą być użyte tylko na użytki pobożne i edukacyą.—Rachunki Landammana z wydatków skarbowych pochwalone; a ponieważ d' Affry groszem własnym zastąpił niektóre potrzeby, Seym 8 t. liwrów powrócić zaleca.—Generał Andermatt wsławiony podczas woyny domowey, z przydanemi pomocnikami wyiechał do cantonu Vaud dla otworzenia zbroiowni, w których Francuzi oręż wydarty Szwaycarom roku zeszłego zamkneli; wszystko ma być oddane właścicielom.

Wkrótce ma się odprawić kongres Cantonów Katolickich, dla podzielenia onych na 4 Dyecezye, Frybug, Lucerne, S. Gall, Coire. — Seym

nasz przeciągnie się pewnie do d. 15. Zydzi kraiowi podali dwie prożby, deputatem; w pierszey żądali nadania sobie praw politycznych; w drugiey tylko obywatelskich, i wolnego sprawowania obrządków religii Poseł Francrzki wspiera ich prożbę. Rzecz odłożono do Seymu następuiącego. — Elektor Bawarski w kraiach nowo nabytych Bamberg i Wurtzburg zniosł zakony kwestą bawiące się.

---

w Powiecie Wiłkomierskim, o mil dwie od Powiatowego Miasta, znkyduie się do zbycia na Dziedzictwo dwa Folwarki. to iest Kursze, i Dowmontyszki, zupełnie z sobą połonczone w Granicachach, tak iż iednym nawet prętem nikt z Somsiuduiących nieprzedziela, ograniczone wkoło w Roku 1798. z Oddzielną za obrembem Puszczą do sta Włok zawieraiącą. — czyniące roczney Intraty na Arendę wyciongnioney 37,954 zł: Maiący chęć nabyć one upewnia się, iż za pewną umową dwie części ugodzoney Summy może zatrzymać na procencie usiebie, trzecia tolo opłacaiąc w terminie.

Dzieł *Krasickiego* Tomy III. IV. i V. edycyi *Franciszka Dmuchowskiego* wyszły z druku w Warszawie. Tom III. zupełnie nowy iest dziełem pogrobowém. Traktuie w niém Autor o Rymotworcach w sposobie równie przyiemnym iak nauczaiącym. Dawszy na początku krótkie wyobrażenie rozmaitych rymotwortwa części przebiega porządkiem Rymotworców Greckich, Łacińskich, Polskich, Włoskich, Fracuzkich, Angielskich, Hiszpańskich, Portugalskich, tudzież Wschodnich Perskich, Arabskich, Chińskich. Istotną o każdym uczyn wszy w zmienkę w przykładach z ich dzieł wyiętych, z dziwną gładkością i dosadnością na oyczysty język prełożonych, wystawuie czytelnikowi gieniusz i gust wspomnionych Poetów.

JJPP. Prenumeratorowie na całe dzieło tu w Wilnie, raczą za okazaniem biletów odebrać te trzy Tomy u JP Znoski Wice Professora ci zaś, którzy tylko na trzy Tomy prenumerowali, przy odebraniu ich, zechcą stosownie do prospektu opłacić prenumeratę na cztery ostatnie w druku będące Prenumerować można w Wilnie u JP Znoski, w Mińku u JP Stulgińskiego Professora, w Grodnie u JP. Kapitana Niewodowskiego Cena siedmiu tomów prozy na pięknym papierze rubli 14. Kto chce mieć komplet na tym samym papierze, może razem złożyć Rubli 4. na dwa tomy dzieł poetyckich, których powtórna drukuie się edycya. Prenumeratorowie odbiorą całe dzieło z przyłączonym kopersztychem wyobrażaiącym Autora.

Niżey podpisana, ma honor uwiądomić Publiczność o swey chęci założenia w Grodnie Pensyi, tak dla młodych kawalerów iako i panienek, niewięcey iak lat dziesięć maiących. Kawalerowie młodzi będą uczeni wszelakich umieiątności, iako i Języków Francuzkiego Polskiego i Niemieckiego, panięki podobniesz, które oprócz wyżey wzmiankowanych Nauk, uczone będą rozmaitych ręcznych robot, osobliwie szycia i wyszywania. Osobni Nauczyciele będą utrzymywani, do Muzyki i Rysowania. Wszelkiey staranności, dokładać się będzie ażeby też dzieci w Moralnym i Fizycznym wyobrazaniu postępowały, i w Religii oswiecały się, a ku utrzymaniu ich zdrowia czystość ma być naywiększą około nich starannością, do czego zawsze czystą bieliznę, stoł dobry z drowemi potrawami mieć będą, i baczność dawać się będzie na konstytucyą ich zdrowia, kawalerowie mieszkać będą osobno przy swych Nauczycielach, i pod ich bacznością zostawać będą, Panięki zaś, w iednym pokoiu z niżey podpisaną. Na obyczaie dzieci i ułożenie Ciała ich, wszelka baczność będzie dawana. Ustanowiona płaca od każdego dziecięcia za łtół, napoy, i opieranid, iako też za wszystkie wyżey wspomniane nauki, roczne 200 rucli srebrem, która do mieysca załoenia tey pensyi ma być opłacana. Naostatek żadno dziecie do pensyi przyięte nie będzie, bez uczynienia ośnie przynaymniey na lat 2 kontraktu. Rodzice, którzyby żądali do założenia pensyi tey oddawać swoie dzieci, maią się zgłosić do niżey podpisaney w Grodnie 19 Aug. 1803. Amalia von Bokelberg.

Sąd Texatorski Exdywizorski Dekretem Oczewistym Ziem: Pttu w Roku 1803 ma. Julii 10 dnia między Sukcesorami Pretensorami i Wierzycielami zeszłego Jana Benlina Szambelana Dwo: Pollgo zapadłym przeznaczony, Podaiąc do Wiadomości, iż w skutek Dekretu Taxatorski Exdywizorskiego, w Ru 1803 Msca Augusta 24 dnia wfolwarku Na rzewce, w Pttcie Prużańskim leżącym; zeszłego. Rzeczy wszelkie i mobi la, Jako to cynę, miedz, Srèbro, konie, poiazdy, bydło rogate i nierogate, krzesła kanapy, lustra, komody kantorki stoły stoliki stołki Lanszafta, Bieliznę Jako to koszulę obrusy serwety prześcieradła. Naczynia Gospodarskie drzewnianne, powozy rużnego rodzaiu, dnia 6. 9bra. Ru idącego 1803 przedawane przez licydacyą więcey daiącemu w tymże wfolwarku Narewze bydź maią w iakowe mieysce kędy życzący przy bywszy, tak ocenie Jakoteż do broci po mienionych Artykułow po wziowszy wiadomość nabycia i Kupna odmowionego miec niebędzie A Jako takowy termin ma być ostatni, tak gdyby JPP. Kredytorowie i Pretensorowie do tegoż Sądu stawali, gdyż ia nie staniem pretensye ich Amnisyi wieczney podpadną obwieszcza się.

X. Michał Skucewicz Kanonik Inflansko podaie' do wiadomości iż po zmarłym Bracie rozpinym Józefie Skucewiczu w Galicyi tak zumiarkowania się z Bratową iako i z Dekretu we lwowie! in Joro Nobilium zapadłego miał smy na schedę swoią przysądzoney 71,012 złch Polch na łopłatę którey uzyskał Assygnatę od Xięcia Czartoryskiego którą zpewnych układow przelał z ną JP. Wołodkiewiczowi Regentowi któren o Conto tey należności że Skarbu Xięcia Adama Czartoryskiego czer: złł 1,000 odebrał reszty zaś gdy nie ma oddaney z kąd dochodzi pazyczyny iż ta a nie inna bydź musi z milczenia Plenipotęta Andrzeia Romera posłanego do odebrania tey sumy z Kommissyi Bankowey Tepperowskiey iż on znieiakimści młodziencem Wgeranowiczem udał się do lwowa na woiaż któremu ażeby tak Xiąże Czartoryski iako i nikt pieniędzy niedawał z Sumy powyżey wyspecyfikowaney iaka należy ostrzegam dla tego iż oney wdctrunkacie nie przyimie adrogą ewikcyi w zapisie opisaney szuka satysfakcyi na maiątku Xięcia Czartoryskiego będzie.

Ru 1803. Junii 18. w Ziemstwie Szawelskim iest oswiadczono: ,, JP. Stefan Olendsk-Pisarzewicz Skarbu Litt: Starosta Rewelski zila szczycony nie kwestyonowanym Dziedzictwem Dóbr Raudani Paulinowa Promiedziewa Paszkiszek w Powiecie Rosieńskim a Dóbr Gilnicz po Iezuitach w Powiecie Szavel: położonych, oraz Possesyą wedle dowo tu nabycia Starostwa Rewelskiego w Powiecie Rosień: sytuowanego, w Ru bieżącym 1803. Januar: 15. dnia wydanym, tegoż Ru i Mca 21. dnia w Sądzie Gtł: Litt: 2go Departamentu przyznanym Dokumentem JO. Xciu Jmci Platonowi Zubowowi wzmienione Dobra bez wyiemku wiecznością wyprzedał, i oługi własne tudzież Poprzedników swoich w grule do 31,600. czer: złł: wynoszące, Dobra dzeczone obciążaiące na Tabelli podał, nad które że nikt więcey ani summownych, ani Dziedzictwa tyczących się pretensyów nie ma tymże przedażnym pismem swoim upewnił. JO. Xże Jmść Zubow Dóbr wyszczegulnionych Nabywca, chociaż ufa rzetelnym zapewnieniom Jurizdatora swego, iednak chcący ziednać od publiczności zaufania tego approbatę, a przez to zapewnić nie naruszoną dla siebie spokoyność na skutek praw kraiowych i Monarszych Ukazów nienieyszą Urzędową uczynić mi zalecił publikacyą, którą dla powszechnego zawiadomienia w Akta Powiatowe wpisuiąc onę w Protokule własną podpisuię ręką. Józef Suszczewicz Plenipotent. *Takowe oświadczenie przez Gazetty ogłasza się.*